

U POVODU OBJAVE HRVATSKOGA PRAVOPISA INSTITUTA ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE

Rječotvorje i pravopis

Nataša Bašić

Nedvojbeno je jedno od najtežih pravopisnih poglavlja ono o sastavljenom i rastavljenom pisanju. Naši se pravopisci ne slažu ni u nazivlju toga poglavlja ni u njegovu sadržaju. Donedavni ustaljeni naziv – *sastavljeno* i *rastavljeno pisanje* – zamijenjen je novim – *sastavljeno* i *nesastavljeno pisanje*, kojemu se priklonio i IHJJ.¹ Polazno je pravilo o sastavljenom i rastavljenom pisanju jednostavno: rastavljeno se pišu riječi, a sastavljeno njihovi tvorbeni dijelovi. Problemi nastaju kada treba definirati što je riječ. U pismu bi riječ bila ono što je odijeljeno bjelinama (razmakom), a to može biti jedno slovo ili znak (pa i sama bjelina / razmak!) ili pak cijela knjiga, ako se tkogod odluči napisati ju bez bjelinâ.² Iz toga se zaključuje da je zapravo pisac onaj koji odlučuje što je riječ, a jezikoslovcu je samo utvrditi koja je tvorbeno pravila primijenio i jesu li ona u skladu s tvorbenim sustavom hrvatskoga jezika, odnosno kako je taj sustav prenesen u pravopisna pravila.

Upravo iz te činjenice izlaze mnogobrojni nesporazumi: nema zadovoljavajuće usklađenosti tvorbenoga sustava s pravopisnom normom. Ljudi pišu svakako, s jezikoslovnim i pravopisnim znanjem ili, ponajviše, bez njega. Tako je jedna osamdesetogodišnjakinja ranih 1990. u Hercegovini napisala na poleđini pristupnice HDZ-u poruku budućemu hrvatskomu predsjedniku Franji Tuđmanu: „Jačuse moliti zate a tinan stvori Rvacku.“³ Svi će odreda reći da je taj tekst nepismen, ali starica je u njem samo primijenila dva temeljna pravopisna načela, kakvima smo poučavani desetljećima u našim školama: 1. Piši kako govoriš. i 2. Riječ je jednonaglasnica. Danas u kroatistici ne vrijedi ni jedno ni drugo načelo: niti pišemo kako govorimo, niti su sve riječi s jednim naglaskom.

Nakon pojave monumentalne monografije Stjepana Babića *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku* godine 1986. (550 str.),⁴ očekivala se veća strukovna zainteresiranost i otvaranje rasprave o njezinu sadržaju te daljnje tematsko produbljivanje, napose otvorenih pitanja. Na žalost, to je izostalo, pa se rječotvorne teme

¹ U pojmovniku nije rastumačeno njihovo značenje.

² Dobar su primjer takvoga eksperimentiranja riječju, semantičnošću, diskursom i formom u suvremenoj hrvatskoj književnosti proze Luke Bekavca.

³ U trećem svesku *Osobnoga dnevnika Franje Tuđmana*, vođenom od 1973. do 1989.; izdavač Večernji list, Zagreb, 2011.

⁴ Objavljena su tri izdanja; drugo 1991. i treće, poboljšano, 2002.

ozbiljnije i sustavnije otvaraju tek posljednjega desetljeća kad se vidjelo da su, u nedostatku znanstvenih sučeljavanja na za to primjerenim mjestima, pravopisi počeli preuzimati ulogu ostalih normativnih priručnika, napose gramatika, ali i strukovnih glasila, te na svojim stranicama zametati rasprave o pravilnom pisanju, namjesto da proces bude obrnut.

U predmetnoj temi prevladavaju dva pristupa, ili dvije škole: Babić-Finka-Moguševa i Anić-Silićeva. Prva zastupa gledište da nove jedinice ne treba uvoditi ako se isto značenje može izreći spojem jedinica koje već postoje u jeziku (uz *na primjer* nepotrebno je *naprimjer*). Ako se pak novim spojem postojećih jedinica izriče novo značenje, nastaju nove riječi, tvorenice, te ih valja pisati sastavljeno (*uoči* = 'dan prije', *odoka* = 'otprilike', *doduše* = 'zaista', *smjesta* = 'odmah'). Druga škola, Anić-Silićeva, nastanak novih riječi vezuje uz završeni proces leksikalizacije, koji se očituje, primjerice, i u preoblici polaznih sastavnica prijedložno-imeničnih izraza, neovisno o tom je li novom riječju izrečeno staro ili novo značenje (*naodmet*, *na primjer*, *napriliku*, *naruku*, *nasilu*, *nizdlaku*, *uzdlaku*, *odšale*, *sleđa*, *uglavu*, *ustopu*, *uzvjetar*, *uzvodu*). Taj se tvorbeni proces, popriloženje ili poprijedloženje prijedložno-imeničnih izraza, pravopisno promiče i kad za nj nema potvrda u hrvatskim rječnicima ili jezičnim korpusima (*uglavu*, *uinat*, *upočetku*, *uzinat*, *sleđa*, *zboka*), dapače, umjetnim modeliranjem mnogobrojnih primjera i njihovim unošenjem u pravopisne rječnike, stvara se dojam kao da je riječ o vrlo plodnom i živom tvorbenom procesu, koji bogati rječnik. Jezična povijest pokazuje međutim suprotno: takvo je nastajanje riječi dugotrajan proces i uz već postojeća jezična sredstva (u ovom slučaju dvočlana sintaktička jedinica prijedloga i imenice) ne pridonosi bogaćenju rječnika.

Velika je šteta što institutski pravopisci nisu kritički propitali popriloženje i poprijedloženje prijedložno-imeničnih postava u priložnoj i prijedložnoj ulozi nego su ih uvrstili u pravila i rječnik, tako među prijedloge i *uime*, *uinat*, a među priloge *naprimjer*, *navrijeme*, *sleđa*, *zboka*. Iz strukovne se literature vidi da je još polovicom 1950. godina, uoči izradbe novosadskoga pravopisa, upravo za takva sastavljena pisanja Ljudevit Jonke utvrdio da ne pripadaju baštini hrvatskoga pravopisanja, nego su izrazita odlika srpskoga izgovornoga pravopisa, te je zaključio kako „nije prihvatljivo pisanje *uvjetar*, *smirom*, *smukom*, *naruku*, *nasreću*, *podjesen*, *sjeseni* (Anketa, Letopis Matice srpske, 1953. – 1955., 375.: 107.).

Nedvojbeno je da se posredovanjem novosadskoga pravopisa takav način pisanja postupno počeo širiti i na hrvatsko područje, gdje je prvotni utjecaj Karadžićeva, a poslije i Belićeva, izgovornoga pravopisa, u onodobnom okružju promicala ili priječila, ovisno o političkim prilikama, Broz-Boranićeva pravopisna stilizacija. Tako, primjerice, Karadžić u svom Srpskom rječniku iz godine 1852. piše *nadno*, *nakraj*, *naočigled*, *naprečac*, *nauprt*, *navrh*, *nizbrdo*, *uzbrdo*, *uvis*. K tomu on piše i *napremase*, *nase* (na sebe), *nanj* (na njega), dakle sastavljeno pisanje proširuje i na veze prijedloga i zamjenice. On je u prvom razdoblju svoga rada sve izgovorne

cjeline pisao sastavljeno (*bežnjega, šnjim, podase, ćeratisse*).⁵ Jonke u navedenoj raspravi naglašava da se fonetsko načelo može tjerati do apsurdna, ali da to nije smisao i svrha pravopisa, koji „služi za jednostavno i lako prenošenje pisane obavijesti“.

Sanda je Ham upozorila da su takve tvorenice i u frazemima neprihvatljive jer *uglavu, naruku, nasmrt, uvjetar, uzvjetar, nasrce, nasilu, uzvodu, nizdlaku, uzbrdo* izvan kontekstualne uključenosti nemaju novo značenje. Naime, nova riječ *nizbrdo* ne znači 'naopako, loše', nego tek s glagolima kretanja, 'poći, krenuti niz brdo' znači 'krenuti loše, naopako'. U tom bi slučaju, ističe S. Ham, cijeli frazem trebalo napisati sastavljeno, dakle *poćinizbrdo*, a to nitko ne čini (Pravopisu – ponosu! ili Pravopisu – po nosu!, Jezik, 2000., god. 4, str. 134. – 152.) .

Hrvatska jezikoslovno-pravopisna iscrpljivanja svode se dakle posljednjih godina i na dokazivanje kako riječ *uzdlaku* napisana sastavljeno jest prilog i znači 'protivno struji', a dvočlana sintaktička jedinica *uz dlaku* napisana rastavljeno jest prijedložni izraz i znači upravo to što znači: 'da se neka radnja ili njezine okolnosti zbivaju uz dlaku'. Kad bi zaista bilo tako, tj. kad bi izvorni hrvatski govornik u slobodnoj porabi prepoznavao sadržaj tvorenice *uzdlaku* kao 'protivno struji', onda u dijelu naših pravopisnih rječnika ne bi stajale cijele rečenice kojima nas se prisiljava učiti razliku između *uzdlaku* i *uz dlaku*. Tako i u Predgovoru rječniku Hrvatskoga pravopisa IHJJ-a:

„Neka su pravopisna rješenja i oprimjerena (npr. sastavljeno i nesastavljeno pisanje) jer je samo u kontekstu moguće dati jasnu pravopisnu uputu.“ (str. 149.)

Čim se u tumačniku navode cijele rečenice, jasno je da je riječ *uzdlaku* leksikalizirana kontekstualno, a to znači da samim sastavljanjem prijedloga *uz* i imenice *dlaka* nije postignuta jednoznačnost riječi, dakle proces leksikalizacije nije završen. Sljedeći rječotvorni korak u ovom slučaju, koji bi vodio nedvosmislenoj jednoznačnosti razumijevanja sadržaja, jest popriloženje postave *uzdlaku* sufiksacijom, tj. izborom karakterističnih priložnih sufiksa, poput *-ice* ili *-ke*. Mogući oblik **uzdlačke* bio bi tada jednoznačno oblično prepoznat kao prilog i jezikoslovno-pravopisnoga pitanja više ne bi bilo. To se, međutim, ne radi, nego se tvorbenim postupkom sastavljanja prijedloga i imenice do apsurdna tvore nove riječi, koje izvan uskoga (frazološkoga) konteksta nemaju značenja.

Pravo je pitanje u tom pravopisnom odsječku dakle smisao, svrha i granice popriloženja i popriloženja prijedložno-imeničnih izraza. Granicâ, kako se vidi, nema. Kako je novo značenje i onako kontekstualizirano, a sam ustroj prijedložno-imeničnih izraza ne prijeći razumijevanje, to znači da su uz postojeće rečenične prijedložno-imenične postave novotvorenice nepotrebne.

U prilog tomu rješenju govore i naputci Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika iz 2005., među kojima su dva osnovna:

⁵ U primjerima *podase* i *ćeratisse* riječca *se* razredbeno ne pripada istoj vrsti riječi.

1. „Svaki slijed leksema, ako se po svojim gramatičkim obilježjima ikako može razumjeti kao valjano konstruiran, kad se napiše tako da se svaki od tih leksema uzima kao zasebna riječ i rastavi razmacima, nije krivo napisan.“⁶
2. „Kada se želi izraziti da se koji slijed leksičkih jedinica ikako može osjetiti tako sljubljenim da tvori samo jednu riječ i upravo to hoće i izraziti, pa se napiše bez razmaka, ni to nije krivo napisano, ako je samo to isticanje sljubljenosti smisljeno.“⁷

Vijeće također posebno upozorava na nužnost razlikovanja drugoga od prenesenoga značenja – „Ako prijedložni izraz ima drugo značenje nego slijed njegovih sastavnica, onda je to složeni prilog ili prijedlog i piše se kao jedna riječ (*doduše, ispod*). To ne vrijedi za preneseno značenje jer ono nije drugo značenje.“ – te na ustaljenost kojega prijedložnoga izraza u određenoj praksi, poput *na primjer*, pa ga u tom značenju ne treba pisati sastavljeno.

Zanimljiva su rješenja iz Hrvatskoga frazeološkoga rječnika uglednih jezikoslovaca Antice Menac, Željke Fink-Arsovski i Ratka Venturina (Zagreb, 2003.), koji su recenzirale Branka Tafra i Marija Turk.

Za ovu prigodu izdvajam karakteristične prijedložno-imenične izraze u frazemima s glagolima *biti, ići, vući, pasti, ostati, imati, dobiti, držati*:

biti: *bez kičme, bez pardona, bez premca, bez riječi, bez rukavica, bez srca; na cijeni, na čelu, na glasu, grbači, na iglama, na izdisaju, na konju, na kormilu, na meti, na mucu, na potezu, na putu, na raspolaganju, na strani, na tapetu, na teret, na ti, na tragu, na udaru, na ulici, na vidiku, na visini, na vjetrometini, na žeravici; od riječi; po čudi, po volji; pod gasom, pod papučom, pod upitnikom; pred vratima; pri novcu, pri ruci, pri sebi, pri svijesti; u čudu, u gabuli, u igri, u komi, u krivu, u modi, u pravu, u raskoraku, u sjeni, u sosu, u stanju; za petama;*

ići / otići: *k vragu; na bubanj, na kvasinu, na nos; niz dlaku; od ruke; po koncu, po loju; u dim, u korak, u vjetar; uz dlaku;*

vući: *za jezik, za nos, za rep, za rukav;*

pasti: *na guzicu, na leđa (komu); u krevet, u ruke, u šake;*

ostati: *bez daha, bez gaća; na cjedilu; pri svome;*

imati: *na duši, na umu, na vratu, na zubu;*

dobiti: *na cijeni, na težini, na vremenu; po nosu, po prstima;*

držati: *na uzdi, na ledu; pod ključem, pod papučom.*

Kad bi se primijenilo načelo „novo značenje ujedno je i nova riječ“, sve bi navedene prijedložne izraze trebalo pisati sastavljeno. Primjenom istoga načela sastavljeno bi trebalo pisati i sve članove sljedećih frazema: *korak po korak, oči u oči, rame uz rame, iz džepa u džep; od glave do pete, od jutra do sutra, od korica do korica, od praga do praga, od riječi do riječi, od slučaja do slučaja, od vrata do vrata, od*

⁶ Vijeće za normu hrvatskoga standardnog jezika, Jezik, 2013., god. 2. – 4., str. 78.

⁷ Vijeće za normu hrvatskoga standardnog jezika, Jezik, 2013., god. 2. – 4., str. 79.

vrha do dna, od zgrade do zgrade; s koljena na koljeno, s neba pa u rebra, s noge na nogu, s konja na magarca; o tom potom; ni pet ni šest, ni orao ni kopao, ni manje ni više, ni traga ni glasa, ni kriv ni dužan, ni frigan ni pečen; luk i voda, naše gore list, guske u magli, mačak u vreći, od brda odvaljen, bez dlake na jeziku, nebu pod oblake, u tren oka itd. itd.

Iako se suvremeni proučavatelji⁸ hrvatskoga rječotvorja ne slažu u prikazu pojedinih tvorbenih načina i postupaka te u raščlambi tvoreničnih sastavnica, načelna su pitanja prilično usuglašena. Tako se utvrdilo da u hrvatskom jeziku riječi nastaju trima osnovnim tvorbenim načinima – izvođenjem, slaganjem i sraščivanjem – te trima tvorbenim sredstvima – afiksacijom, bezafiksacijom i afiksoidacijom. Rubni su tvorbeni načini – preobrazba, tvorba tzv. polusloženica i kratice (ili skraćeni i pokrati) – još nedovoljno istraženi i s mnogim otvorenim pitanjima. Tu se u prvom redu misli na preobrazbu (konverziju), koja je po jednim najplodniji tvorbeni postupak, a po drugima je vrlo ograničena jer je riječ o prijelazu⁹ jedne vrste riječi u drugu s potpuno neizmijenjenom fonološkom, morfološkom i pravopisnom strukturom. Često navođen primjer poimeničenja neodređenoga lika pridjeva ženskoga roda *mláda* u imenicu *mládā* u značenju ‘mladenka’ posve je pogrešan. Naime, ne poimeničuje se neodređeni nego određeni lik pridjeva ženskoga roda, dakle *mládā*, pa je tu zaista riječ o pravoj preobrazbi. Mnogi bi se ostali primjeri, koji se drže preobrazbom, poput popriloženja pridjeva gubitkom zanaglasne duljine na posljednjem slogu, mogli nazvati kako drugačije (možda preoblikom).

Vjerojatno su takva strukovna neslaganja uzrok što institutski pravopisci nisu izložili svoje jedinstveno pravopisno načelo o sastavljenom i rastavljenom pisanju, kojim bi obuhvatili cijeli leksički sustav, neovisno o vrstama riječi, nego su, slijedeći većinu dotadašnjih pravopisa, probleme predstavili unutar pojedinih vrsta riječi i to u okviru razredbe: jednorječnice, višerječnice i pisanje sa spojnicom.¹⁰ Razvidno je da razredba nije sustavna jer „pisanje sa spojnicom“ ne kazuje ništa o broju riječi, koji je uzet kao kriterij pri razredbi prvih dviju skupina, nego govori o tvorbi pomoću spojnice. Kad je riječ o tvorbi dviju imenica povezanih spojnicom u tzv.

⁸ Uz Babićevu Tvorbu izdvajaju se noviji radovi: rasprava Branke Tafre i Petre Košutar Rječotvorni modeli u hrvatskom jeziku (Suvremena lingvistika, 2009., 87. – 107.), doktorski rad u rukopisu Ermine Ramadanović (Zagreb, 2011.; čak 811 stranica!) te u knjizi Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika (Zagreb, 2013.) poglavlje Rječotvorje – Tvorba riječi autorica Lane Hudeček i Milice Mihaljević (str. 229. – 358.).

⁹ Dio se jezikoslovaca ne slaže s takvom interpretacijom, primjerice B. Tafra.

¹⁰ Institutaska zaposlenica Ermina Ramadanović u svom doktorskom radu Sastavljeno i nesastavljeno pisanje u hrvatskome jeziku izostavila je imenice, pridjeve i glagole, a u obradbi ostalih vrsta riječi prikupila golemu građu, što nije bilo dovoljno za izradbu (novoga) sveobuhvatnoga teorijskoga modela. Toga je svjesna i sama autorica kada u zaključku govori o nuždi detaljnijega istraživanja tvorbe riječi te o dopuni i raščlambi primarnoga korpusa (str. 779.).

polusloženicu, Babić ju je u Tvorbi riječi razumijeva kao jednorječnicu i interpretira kao graničnu pojavu između sintakse i tvorbe (1986. : 32).

Spojnično je pisanje prijeporno u prvom redu zbog određivanja vrste riječi koja je s lijeve strane spojnice i utvrđivanja njezina odnosa prema drugom članu složenice. Tako Babić naglašava da se tvorenice s osnovama *aero-*, *auto-*, *foto-*, *kino-*, *radio-* i dr. također drže polusloženicama, ali da ima mnogo razloga da se smatraju čistim složenicama (1986. : 32.). Bez obzira kako ih interpretirali, pravopisno su točna sva tri zapisa kojima se označuje 'brza prometnica': *auto cesta* (nesastavljeni zapis u kojem je *auto* nesklonjivi pridjev nastao kraćenjem punoga lika *automobilski*), *auto-cesta* (zapis sa spojnicom u kojem je *auto* imenica u atributnoj službi nastala kraćenjem punoga lika *automobil*) i *autocesta* (tvorenica u kojoj se *auto* drži prefiksoidom¹¹ nastalim kraćenjem pridjeva *automobilski*). Insitut je prihvatio, inače pravopisno ustaljenu, jednorječnicu *autocesta*.

U pisanje složenica tipa *general-bojnik* i *Ivanić-Grad* vraćena je spojnica, što će vratiti i sigurnost u sklonidbu takvih postava, jer su se njezinim uklanjanjem u imenima naseljenih mjesta bili otvorili mnogobrojni sklonidbeni problemi, pa se tako lokativ naselja u blizini Omiša sklanjao čak na tri načina jer se nije znalo je li dvorječnica ili spojnična jednorječnica: „u Krilu Jesenice“, „u Krilo Jesenicama“ i „u Krilu Jesenicama“. Problem dakle izlazi iz sintaktičkih odnosa jer se u nominativnim polazišnim postavama on isprva i ne vidi.

Ali to je tek dio problema pri spojničnom pisanju. Ostalo je još vrlo mnogo otvorenih pitanja, koja treba pažljivo riješiti. Naime, pravopisci olako shvaćaju svoju društvenu odgovornost pa nerijetko nepromišljeno postupaju. Za njima su se počeli povoditi i zakonodavci, a jedan se takav nepromišljeni postupak odrazio i na sadržaj naših osobnih isprava. Naime, zakonodavac se svojedobno bio umiješao i u broj riječi koje može sadržavati naše ime i prezime pa ih je bio ograničio na dvije (Zakon o osobnom imenu, NN 69/92), što je mnogima, osobito onima rođenima u inozemstvu, stvorilo neslućene probleme. Na sreću, to je zakonskom novelom ispravljeno (NN 118/12), ali su posljedice samovoljnoga tumačenja toga lošega zakona ostale i dalje u pisanju dvostrukih ženskih prezimena. Administrativno je bezrazložno, tj. bez zakonskoga uporišta, u njima uklanjanje spojnice, što je onda onemogućilo razlikovanje dvostrukih ženskih prezimena stečenih udajom, koja se pišu sa spojnicom, od onih naslijeđenih po ocu, koja se oba sklanjaju. U leksikografskim priručnicima s popisima osoba, osobito iz vladarskih, plemićkih i istaknutih građanskih obitelji taj je pravopisni detalj vrlo važan jer sadržava ključnu nasljednopravnu poruku.

Iščitavateljima poglavlja o sastavljenom i nesastavljenom pisanju ostat će nejasan razlog pisanja sveze *e-pošta*, *C-vitamin* i *pH-vrijednost* sa spojnicom, a sveze *ABS*

¹¹ Naziv i sadržaj pojma prefiksoid za ovu tvorbenu osnovu problematiziran je u Vijeću za normu, v. Jezik, 60., br. 2. – 4.: 82., 85.

kočnice, SF roman, SOS telefon, TV pretplata, u kojoj su prvi članovi nesklonjive pokrate, bez spojnice. Porabnik jednostavno mora naučiti da se dvije sastavnice od kojih je prva kratica, slovo, oznaka ili simbol (u odjeljku o spojnici dodan je i broj, dakle *18-karatni, 25-godišnjica*) pišu sa spojnicom, a nesklonjive pokrate ne pišu. Isto tako nema logičnoga odgovora na pitanje zašto se sve tvorenice s tvorbenom osnovom *spomen-* pišu sa spojnicom osim *spomendana* (tako je u svim pravopisima).

Pri tom neke pokrate ne odgovaraju suvremenom stanju, primjerice u pravilima (str. 78.) i rječniku naveden je *JMBG* (jedinствени матични број грађана je nekadašnji naziv; k tomu je pri razvezivanju pokrate u pravilima i u rječniku neujednačeno pisanje *građanina* i *građana*), a danas je to *MBG* (matični broj građana), ili pak ne odgovaraju uobičajenom redosljedu slova u slobodnoj porabi u imenima država koje u svom sastavu imaju odrednice ustavnoga uređenja, poput *narodna, demokratska, socijalistička* (hrvatska je pokrata za nekadašnju Demokratsku Republiku Njemačku *DRNJ*, a ne *NJRD*, kako je u Institutovu pravopisu).

Rječotvorni su se problemi u ovom pravopisu pojavili i ondje gdje se nije očekivalo. Tako je u pravopisnom rječniku oznakom *razg.(ovorno)* isključen iz standardnoga hrvatskoga jezika tvorbeno vrlo plodan dvočlani sufiks *-ovac/-evac* u značenju pripadnika ili zaposlenika neke institucije (udruge, stranke, tvrtke i dr.), pristaše kakvoga pokreta, izveden iz njezina imena ili vlastitoga imena kakve javne osobe, inače neutralne stilske vrijednosti: *esdepeovac* (prema SDP), *ferovac* (student FER-a), *goranovac* (član Akademskoga zbora Ivan Goran Kovačić i dobitnik nagrade Goranov vijenac), *hajdukovac* (igrač ili navijač Hajduka), *končarovac/končarevac, radićevac, zetovac* (prema ZET, Zagrebački električni tramvaj). Da je riječ o plodnom i jezičnopovijesno potvrđenom sufiksu bez kojega je nemoguće zamisliti opći hrvatski standardni leksik, dokazom su mnogobrojni primjeri – *franjevac, isusovac, khuenovac, kraljevac* (rojalist), *oskarovac, vladinovac* (vladin pristaša), čak zabilježeni i u ovom rječniku s oznakom *pov.* ili bez nje, primjerice *dekartovac* (prema Descartes; bez oznake), *esesovac, gestapovac* (bez oznake), *frankovac, kimilsungovac* (bez oznake), *nobelovac* (bez oznake) ili u pravilima, *mupovac, nato(o)vac* (str. 79.). I imena glasovitih vladarskih obitelji tvorena su po istom modelu, primjerice *Gisingovci, Habsburgovci*.¹²

Nastavit će se.

¹² Isto se postupilo i sa sufiksom *-ašić*, u značenju 'polaznika nižih razreda osnovne škole': *prvašić, četvrtaš, četvrtašić (drugašića i trećašića* u rječniku nema).